

VAN DIE REDAKSIE : EDITORIAL

WETENSKAPLIKE PUBLIKASIES

Te oordeel na die manuskripte wat by hierdie kantoor ontvang word sal 'n bespreking oor die voorbereiding van wetenskaplike publikasies nie onvanpas wees nie. In 'n vorige artikel' het ons die verskil tussen referate en publikasies uiteengesit, en boekdele is reeds geskryf oor die tegniek van mediese joernalistiek, maar meeste sulke werke handel hoofsaaklik oor die fyner punte van taalgebruik en grammatika. Die gemiddelde navorser het nóg die tyd nóg die belangstelling om sy weg te werk deur sulke pedantiese uiteensettings—hulle is hoofsaaklik van belang vir diegene wat belas is met die redigering van reeds geskrewe artikels. Die probleme waarmee meeste aspirant wetenskaplike skrywers te kampe het is veel eenvoudiger.

Die eerste oorweging wat moet aandag geniet is: 'Hoekom wil ek 'n artikel skryf?' Daar is verskeie redes. Al te dikwels is die aansporing niks meer as 'n begeerte om mens se naam swart op wit in 'n tydskrif te sien pryk nie. So 'n ambisie hoef natuurlik nie noodwendig afgekeur te word nie, want soms is daar goeie motivering voor, soos byvoorbeeld die navorser wat slegs verdere fondse kan bekom na voorlegging van 'n vorderingsverslag, maar oor die algemeen moet mens versigtig wees om nie die prooi te word van die algemene neiging om 'n lys van publikasies as die enigste maatstaf van wetenskaplike waarde te beskou nie. 'n Ander rede is die nodigheid om nuwe teorieë aan ander wetenskaplikes voor te lê vir hul kommentaar. Ons is almal maar al te geneig om ons eie gedagtes as onomstootlik waar te aanvaar en dit is slegs die kritiek van andere wat sal sorg dat ons nie op pranoïede wyse hande uit ruk nie. Die beste rede vir publikasie is egter die voorlegging van nuwe, afgehandelde werk wat verbreding van ons kennis tot gevolg sal hê. Dit is veral die laaste bepaling wat goeie artikels so skaars maak.

As daar dan rede bestaan om die pen op te neem, moet die volgende vraag gestel word: 'Wat wil ek sê?' Dit is 'n baie belangrike oorweging, trouens ons wil voorstel dat elke aspirant skrywer eers rustig op 'n stoel moet gaan sit, die verte moet in tuur en hierdie vraag die aandag moet skenk wat dit terdeë verdien. As die resultaat van die oordeel nie in een redelike kort sin opgesom kan word nie, moet die artikel nie geskryf word nie, want onvermoë om so 'n bondige opsommende sin op te stel beteken slegs dat die outeur nie regtig weet wat hy wil sê nie. As iemand my, as leser, iets wil meedeel, moet hy dit duidelik stel; ek het genoeg van my eie probleme.

Eers na die heldere formulering van die voorgenome mededeling kan mens tot die opstel van die artikel oorgaan. Die gedagtegang wat gevolg moet word behoort altyd min of meer dieselfde patroon te hê: 'n kort inleiding; 'n verslag oor die gedane navorsing; 'n oorsig oor die resultate; 'n bespreking van die gevolgtrekkings; en 'n opsomming. Elke tydskrif het sy eie styl wat betref opskrifte vir die onderafdelings en 'n oorsig oor reeds verskene artikels sal 'n leidraad verskaf.

Die inleidende paragraaf of paragrawe is besonder belangrik. Moet nie die lesers probeer verveel nie—probeer hul belangstelling wen deur die heel eerste sin so te stel dat dit die leser prikkel om verder te lees. Veronderstel dat die

artikel sal handel oor 'n nuutontdekte verband tussen verkoues en die barometrieë druk. Dit sou verkeerd wees om die artikel te begin met die volgende sin: 'Grootskaalse navorsing word steeds gedoen om 'n profylaktiese middel teen verkoues te vind, en tot dusver was alle pogings nog onsuksesvol'. Dit is vir geen leser nuus nie en sy onmiddellike reaksie sal wees: 'Asseblief tog; nie nog een nie'. Maar as die eerste sin klinkklaar sê: 'Daar bestaan skynbaar 'n verband tussen die barometrieë druk en verkoues', sal iedere leser genoop voel om verder te lees, al is dit dan net om uit te vind waarom die skrywer so 'n onsinige bewering kan kwytraak. Daarna kan 'n kort uiteensetting gegee word van die agtergrond wat tot die nuwe ontdekking gelei het.

Die verslag oor die gedane navorsing moet duidelik gestel word. Skrywers is al te geneig om te vergeet dat wat vir hulle vanselfsprekend skyn te wees omdat hulle daaglik met die betrokke onderwerp te doen het, moontlik vir selfs gespesialiseerde lesers onverstaanbaar sal wees. Moet byvoorbeeld nie die laboratorium-afkortings, wat dikwels nie internasionale erkenning geniet nie, beskou as aanvaarbaar vir die gewone leser nie. Al word 'R.B.S.' 'n tiental kere volledig uitgeskryf as 'rooibloedselle' sal dit nog nie meer as 'n addisionele twee of drie reëls in die gedrukte artikel uitmaak nie. Dit is veral belangrik om te onthou dat die geradbraakte uitdrukkings wat ons almal so gemaklik in die daaglikse omgang gebruik, in werklikheid totale onsin is. In meeste hospitale word gepraat van urine met 'n soortlike gewig van 1010. As dit waar was sou dit beteken dat 'n fles met 500 ml. urine deur geen verpleegster opgetel sou kon word nie. So ook is 'n pasiënt se hemoglobien nooit 12 G./100 ml. nie. Dit is sy hemoglobienkonsentrasie wat bedoel word. As mens slordig praat of skryf begin mens naderhand slordig dink.

Dit help nie om onduidelike paragrawe deur middel van 'n briefie aan die redakteur toe te lig nie—hy kan nie aan iedereen van die duisende lesers 'n persoonlike verduideliking verskaf nie. As 'n paragraaf onduidelik is moet dit oorgeskryf word en as dit steeds onduidelik bly is dit waarskynlik onwaar. Dit is verbasend moeilik om snert verstaanbaar te verduidelik.

Die bespreking van die resultate moet slegs die gerapporteerde werk behandel. Daar is geen verskoning vir die skrywer wat ander, onaangemelde materiaal aanhaal om sy stelling te probeer bewys nie. As die bykomstige feite dan nodig is om die waarheid van sy bewering te staaf, hoekom is dit nie in die artikel ingesluit nie? Mens kry dadelik die suspisie dat dit weggelaat is omdat die werk so slordig gedoen is dat geen leser vir 'n oomblik om die bos gelei sou word nie. Net so mag die finale gevolgtrekking slegs op die inhoud van die artikel gebaseer wees.

Dikwels hoor mens kollegas kla dat hulle graag een of ander stuk navorsing sou wou rapporteer, maar dat hulle tog so swaar skryf. Mens skryf swaar wanneer mens nie weet wat jy wil sê nie. Dit is die halfdeurdagte, vae begrippe wat so moeilik is om uit te druk, en wat dan in grootse taal ingeklee moet word.

THE DISMAL FUTURE

We are tampering with Nature. Sooner or later our efforts are going to backfire into our faces. Do we know and understand enough of the over-all picture of life on this planet to be able to risk changing the pattern of animal existence? And that we have already succeeded in changing it considerably is an incontestable fact.

Evolution, as far as man is concerned, has virtually been stopped. The process of natural selection which is the governing factor in evolution is no longer effectively operative in the case of self-conscious mankind. We look after our lame and halting brethren and make sure that they remain with us to contaminate the genes of future generations, thereby preventing the development of bigger and better men who would, on the principle of survival of the fittest, become the eventual norm. Our geniuses are not actively encouraged to procreate to their fullest ability; on the contrary, because we are inclined to be niggardly in paying salaries to the backroom researchers and the eccentric philosophers at our universities, these highly intelligent men and women are often forced to keep the sizes of their families to the minimum in order to remain financially viable in a society where economics have assumed the most important role.

We irradiate to a greater or lesser extent a very large proportion of the world population at some stage during the lifetime of every individual. This is done for diagnostic reasons or it is instituted as therapy. Sometimes it is out of vengeance, and sometimes it is accidental because we are playing with forces still largely beyond our control, like naughty children who experiment with gunpowder. What exactly the effect of this irradiation will be on future generations we do not know—it is far too soon to be able to tell. As yet we can only hope that our Geiger counters are more sensitive than our genes.

We poison our pregnant mothers and then care for their malformed offspring. Armless and legless, they are cosseted by a guilt-ridden society to ensure that they will be given equal opportunity to marry as their normal fellow citizens. Our courts will, when the time comes, defend their right to partake of this social custom.

We build motor cars and aircraft capable of transporting us from one side of the planet to the other in a matter of hours and with the least possible discomfort or effort on the part of the passenger. All the traveller is expected to do is to take his environmental germs with him and to ensure that regional factors instituted by Nature, if not eliminated, are at least reduced to a minimum. It is becoming less and less important to possess well-developed muscles except for the pursuit of sport, when our physiques are required to conform to the needs of the particular game: we put on weight for wrestling and we dilate our hearts for marathon running, and we stretch our ligaments to the utmost in order to dance for the entertainment of our fellow citizens.

We cook our food in order to make it tender and we

even use pressure cookers to improve the results. And then we replace our atrophied teeth with plastic imitations. The list is endless. Evolution has stopped, but are we sure that involution is not taking its place?

On the, we hope, positive side we have managed to increase life expectancy to an alarming or a gratifying extent, depending on the point of view one wishes to take. By combating infection we have achieved wonders, and when we overcome the threat of cancer and are able to control the degeneration of our arteries we will be in a position to fill the empty spaces on earth with a happily seething mass of humanity.

We are even unable to leave the planet itself alone. We drill it full of holes and pump out the oil, and we dig out the minerals in order to make baubles for our women. In order to communicate with our fellow men we chop down the forests to make paper for our printing presses, and, by convincing ourselves that we are not hunting out of lust for the kill, but in order to provide food for our families, we shoot animals which we then refuse to eat because in life they had the temerity to be carnivorous, like ourselves. And when we have managed to stamp out the wild life we loudly lament the unfortunate fact and at great expense make futile attempts to restock our countries.

No, we do not know enough and unless we stop now we are heading for trouble; or perhaps we will be lucky enough to find another unspoiled planet which we can contaminate with our destructive presence. How long will it be before the moon is littered with empty bottles and discarded beer cans? For these are the surest signs of the visits of modern man.

Sooner or later we will come face to face with reality and we will discover that petty problems must be disregarded if we wish to survive, not even merely as individuals, but as a race on earth. It is interesting to speculate about what will be needed to shake us out of our complacent lethargy and to make us aware of the very real dangers which are threatening our continued existence. Maybe the moon landing or a future walk on another planet will help to bring things into perspective and will bring home to us the fact that our international squabbles are merely tribal clashes on a larger and more sophisticated scale.

Perhaps we are too pessimistic. Perhaps our modern technological advances will ensure that no permanent harm will come to us. There is no doubt that we can, if a concerted effort is made, very much improve our present situation. All that is needed is that every individual, every governing body and every nation should put aside vested interests which are not directly to the good of mankind as a whole and should concentrate on improving our common lot and our expectations for the future. Cries for such world-wide unity are not new—they have been part of the verbal armamentarium of our soap-box orators and our politicians for centuries. Our only excuse for restating such a cliché is our scientific interest in how much will be needed to make us see the light.